

Jeugd- en jongerenwerk in Krimpen aan den IJssel

Rapport

Rekenkamer gemeente Krimpen aan den IJssel

Juni 2015
drs. J. Slooijer MSM
Directeur Rekenkamer Krimpen aan den IJssel
Correspondentienummer: DH-0906-4462

INHOUD

HOOFDSTUK 1	INLEIDING	1
1.1	Aanleiding voor het onderzoek	1
1.2	Doel van het onderzoek	1
1.3	Vraagstelling	1
1.4	Aanpak	2
1.5	Analyse en rapportage	2
1.6	Begeleidingsgroep	3
HOOFDSTUK 2	HET INSTRUMENT 'SUBSIDIE'	4
2.1	Definitie	4
2.2	Wettelijke eisen	5
2.3	Subsidievormen	5
2.4	Ontwikkelingen in de wijze van subsidiëren	6
HOOFDSTUK 3	JEUGD- EN JONGERENWERK IN KRIMPEN AAN DEN IJSSEL	9
3.1	Beleid	9
3.2	Organisatie	10
3.3	Uitvoering	15
3.4	Resultaten	17
3.5	Evaluatie	19
HOOFDSTUK 4	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	21
4.1	Beantwoording deelvragen	21
4.2	Beantwoording centrale onderzoeksvraag	22
4.3	Aanbevelingen	23
BIJLAGE 1	ONDERZOEKSKADER	24
BIJLAGE 2	GEÏNTERVIEWDE PERSONEN	26

Hoofdstuk 1

Inleiding

In het Onderzoeksprogramma 2014 - 2015 is opgenomen dat onderzoek gedaan zal worden naar het effect van het jeugd- en jongerenwerk.

In het programma is ook opgenomen wat het doel is van het onderzoek, de vraagstelling, de aanpak, de onderzoeksmethode en de planning. Hierover heeft overleg plaatsgevonden met de begeleidingsgroep uit de gemeenteraad.

Het programma is op 22 december 2014 ter kennis gebracht van de gemeenteraad en van het college van burgemeester en wethouders.

1.1 Aanleiding voor het onderzoek

De gemeente Krimpen aan den IJssel hecht aan goed jeugd- en jongerenwerk. In de afgelopen jaren is al vaker door de gemeente aandacht besteed aan de aanwending van de subsidie die aan de betreffende instelling wordt verleend.

Gelet op het belang van de aanwezigheid van kwantitatief en kwalitatief gedifferentieerd jeugd- en jongerenwerk in de gemeente Krimpen aan den IJssel en de uitwerking daarvan, wenst de gemeenteraad van Krimpen aan den IJssel inzicht in de effecten van het jeugd- en jongerenwerk. Dit belang neemt met de decentralisatie van de jeugdzorg naar de gemeente alleen maar toe.

1.2 Doel van het onderzoek

Beoogd resultaat van het onderzoek is dat er inzicht komt in de aanwending van de aan de instelling voor jeugd- en jongerenwerk door de gemeente Krimpen aan den IJssel ter beschikking gestelde financiële en andere ondersteuning. Tevens dient duidelijk te worden of deze aanwending leidt tot de door de gemeente beoogde resultaten en hoe de instelling de gemeente daarover informeert.

1.3 Vraagstelling

De centrale vraagstelling voor het onderzoek luidt:

Wat zijn de resultaten van het jeugd- en jongerenwerk dat door de gemeente Krimpen aan den IJssel wordt ondersteund?

Deze onderzoeksvraag is uitgewerkt in de volgende deelvragen:

1. Welke instelling voor (preventief) jeugd- en jongerenwerk ontvangt financiële en andere ondersteuning van de gemeente Krimpen aan den IJssel?
2. Met welke opdracht en onder welke voorwaarden stelt de gemeente Krimpen aan den IJssel deze ondersteuning ter beschikking?
3. Hoe wordt door deze instelling invulling en uitvoering gegeven aan deze opdracht en de gestelde voorwaarden?
4. Wordt hierbij – in het kader van de decentralisatie van de jeugdzorg naar de gemeente – samengewerkt met andere instellingen?
5. Welke resultaten bereikt de instelling en hoe wordt daarvan verantwoording afgelegd aan de gemeente Krimpen aan den IJssel?

1.4 Aanpak

Het onderzoek is uitgevoerd door middel van documentenstudie, interviews en het voeren van gesprekken. De focus van het onderzoek ligt op de periode vanaf 2013, toen de gemeente het jeugd- en jongerenbeleid opnieuw heeft vastgesteld.

Introductie

Het onderzoek is van start gegaan met een introductiegesprek met de directeur afdeling samenleving van de gemeente Krimpen aan den IJssel en de beleidsmedewerker.

Documentenstudie

Door de gemeentelijke organisatie zijn relevante documenten, zoals de subsidieverordening, het subsidiebeleidskader met de beleidsregel voor het jeugd- en jongerenwerk, beleidsnota's en subsidiebesluiten ter beschikking gesteld. Door deze te bestuderen is een beeld ontstaan van de beleidscyclus die door de gemeente wordt gevolgd.

Gesprek met een delegatie van de gemeenteraad

Met een delegatie van de gemeenteraad is op 2 april 2015 een afzonderlijk gesprek gevoerd. De meeste fracties waren hierbij vertegenwoordigd.

Interviews

Na de documentenstudie zijn interviews gehouden met de verantwoordelijk portefeuillehouder in het college van burgemeester en wethouders, de afdelingsdirecteur en beleidsmedewerkers. Ook is gesproken met de directie van de Stichting Jeugd- en Jongerenwerk Midden-Holland (STJJMH) en de teamleider in Krimpen aan den IJssel. Voorafgaand aan de interviews is ter voorbereiding een interviewprotocol toegezonden. Na het gesprek is een gespreksverslag opgesteld en voor eventueel commentaar aan de geïnterviewden gestuurd.

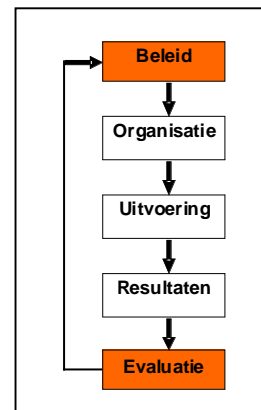
Feedback-gesprekken

Met vijf organisaties in de samenleving van Krimpen aan den IJssel, die ketenpartners zijn van de STJJMH, is in de loop van mei 2015 een telefonisch gesprek gevoerd. Deze organisaties zijn geselecteerd in overleg met de gemeente en de STJJMH is vooraf geïnformeerd. De betreffende personen zijn per brief benaderd met een opgave van de gesprekspunten.

1.5 Analyse en rapportage

Voor de uitvoering van het onderzoek is een kader aangehouden dat de verschillende onderdelen van de beleidscyclus omvat, te weten: beleid, organisatie, uitvoering, resultaten en evaluatie (zie figuur 1).

Het onderzoekskader is als bijlage 1 bij dit rapport gevoegd.

Figuur 1: Beleidscyclus

Het conceptrapport is voor technisch wederhoor voorgelegd aan alle betrokkenen en na verwerking van de reacties is het definitieve rapport met conclusies en aanbevelingen opgesteld. Het is vervolgens aan de gemeenteraad aangeboden en ter kennis gebracht van het college van burgemeester en wethouders voor een bestuurlijke reactie.

Hoofdstuk 2 bevat een beknopte toelichting op het instrument subsidie. In hoofdstuk 3 worden de uitkomsten van het onderzoek beschreven. Hoofdstuk 4 bevat de conclusies en aanbevelingen naar aanleiding van het onderzoek.

1.6 Begeleidingsgroep

De begeleidingsgroep uit de gemeenteraad heeft het onderzoek begeleid, daarbij ondersteund door de griffie. Deze groep bestond uit mevrouw F.A. Snel en de heren L. Pols en A. Timm.

Op 3 februari 2015 is met deze groep een tussenrapportage besproken.

De voortgang van het onderzoek is in drie besprekingen gevolgd.

Hoofdstuk 2

Het instrument ‘subsidie’

De gemeentelijke overheid staat diverse instrumenten ter beschikking om maatschappelijke doelen te bereiken. Een van deze instrumenten is de ‘subsidie’. Dit hoofdstuk bevat een beknopte toelichting.

2.1 Definitie

De term ‘subsidie’ (van Latijn *subsidiūm*: ondersteuning, hulp, bijstand) is een aanduiding voor het verlenen van een tijdelijke of een permanente bijdrage voor het uitvoeren van een activiteit waarvan het economisch belang niet direct voor de hand ligt. Veel maatschappelijke activiteiten zijn zonder subsidie van de overheid niet mogelijk of worden onbetaalbaar voor gebruikers. Niet alleen de gemeente, maar ook de provincie en het Rijk verlenen subsidies. Ook uit Europese fondsen worden bijdragen ontvangen.

Er zijn ook diverse particuliere fondsen die bijdragen toekennen. In strikt formele zin zijn dit geen subsidies, omdat het hier geen bestuursorgaan betreft dat de subsidie verleent.

De Algemene wet bestuursrecht (Awb)¹ geeft helder aan wat er onder een subsidie wordt verstaan. Daarvan is sprake als het om geldverstrekkingen gaat die voldoen aan de volgende kenmerken:

1. Het betreft een aanspraak op financiële middelen (dus geen in natura verstrekking),
2. die door een bestuursorgaan worden verstrekt,
3. met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager,
4. anders dan als betaling voor het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten.

Deze omschrijving houdt in dat een subsidie altijd wordt verstrekt met een bepaald doel, voor bepaalde activiteiten. De bestedingsrichting van de middelen moet duidelijk zijn.

Commerciële transacties vallen buiten het subsidiebegrip. Er is geen sprake van subsidie als de overheid een marktconforme vergoeding betaalt voor aangeschafte goederen of aan haar geleverde diensten. Onder betaling wordt verstaan het leveren van een tegenprestatie die is afgestemd op de waarde van de verkregen goederen of diensten in het economisch verkeer. In de meeste gevallen zal dan sprake zijn van (een opdracht voor) een prijs met een winstmarge boven de werkelijke kosten. Een subsidie daarentegen is een bijdrage tot maximaal de vergoeding van de werkelijke kosten van een activiteit.

Het verschil tussen subsidie en betaling voor geleverde diensten is van belang, omdat er over een verstrekte subsidie geen btw verschuldigd is en over een betaling voor geleverde diensten wél. En mocht zich een geschil voordoen, dan kan men in

---

¹ Titel 4.2 handelt over subsidies.

het geval van subsidieverstrekking naar de bestuursrechter stappen, terwijl men zich bij een opdracht moet wenden tot de civiele rechter.

Vanuit de wens om tot zakelijke afspraken te komen met de gesubsidieerde instelling hanteren gemeenten steeds vaker de vorm van Beleidsgestuurde Contractfinanciering (BCF). Dit houdt in dat er een subsidie wordt toegekend waaraan een contract (uitvoeringsovereenkomst) is verbonden. Hiermee komen subsidieverlening en commerciële transacties in de praktijk soms dicht tegen elkaar aan te liggen.

2.2 Wettelijke eisen

De Awb kent een uitgebreide regeling voor subsidieverstrekking door bestuursorganen. Deze regeling biedt gemeenten veel vrijheid bij de invulling van hun lokale subsidiebeleid.² Wel moet voldaan worden aan een aantal wettelijke eisen.

Hoofdregel in de Awb is dat de subsidieverstrekking moet zijn gebaseerd op een wettelijk voorschrift.³ Deze eis komt voort uit de wens van de wetgever dat de rechtszekerheid van de subsidieaanvrager en subsidieontvanger voldoende is gewaarborgd. Voor gemeenten betekent dit dat de subsidieverstrekking moet zijn gebaseerd op een verordening van de raad.

De VNG heeft in september 2013 de herziene model Algemene Subsidie Verordening (ASV) aan de gemeenten aangeboden. Deze model-ASV bevat de algemene regels die in beginsel voor alle subsidies gelden. De regels die gelden voor de afzonderlijke beleidsterreinen moeten worden uitgewerkt in deelverordeningen (die door de raad worden vastgesteld) of in nadere regels (die door het college worden vastgesteld).

In beleidsnota's of beleidsregels kunnen geen verplichtingen aan subsidieontvangers worden opgelegd. Beleidsnota's en beleidsregels binden alleen het bestuursorgaan en werken niet extern. Zaken als termijnen en subsidieverplichtingen kunnen dus niet worden geregeld via een beleidsregel.

2.3 Subsidievormen

Subsidies kunnen onder diverse namen worden toegekend. Zo kennen we bijvoorbeeld exploitatiesubsidies, structurele subsidies, waarderingssubsidies, instellingsubsidies en budgetsubsidies.

In de ASV is de hoofdstructuur van het subsidieproces vastgelegd. De beleidsinhoudelijke elementen staan in subsidieregelingen die het college van burgemeester en wethouders vaststellen. In een subsidieregeling wordt in ieder geval vastgesteld welke activiteiten in aanmerking komen voor subsidie. Verder kan worden vastgesteld wat de doelgroep van de subsidie is, welke kosten in aanmerking komen, hoe het beschikbare budget wordt verdeeld over de aanvragen.

² Zie verder de toelichting bij het Model Algemene Subsidie Verordening van de VNG, van december 2009.

³ De Awb kent op deze hoofdregel een paar uitzonderingen: de spoedeisende subsidieverstrekking, de subsidieverstrekking op grond van een begrotingspost, de incidentele subsidieverstrekking en de Europese subsidies.

De model-ASV gaat uit van evenredigheid tussen de hoogte van het subsidiebedrag en de administratieve lasten voor de instellingen. Hoe lager het subsidiebedrag, hoe minder of eenvoudigere voorwaarden er worden gesteld aan het indienen van een subsidieaanvraag en het afleggen van verantwoording.

2.4 Ontwikkelingen in de wijze van subsidiëren

Tot het einde van de jaren tachtig waren diverse vormen van *inputfinanciering* de regel: de gemeente financierde de productiemiddelen: gebouwen, personeel, materialen. De overheid vertrouwde erop dat met die middelen nuttige diensten werden geleverd.

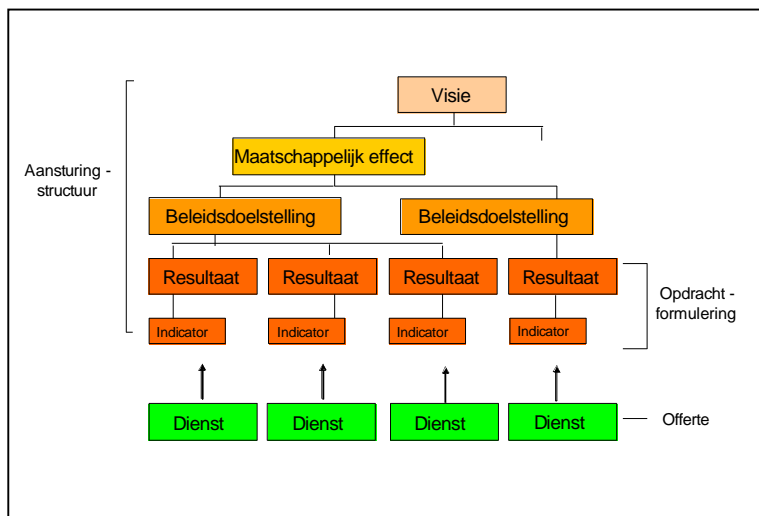
De laatste decennia is een ontwikkeling merkbaar dat er gezocht wordt naar nieuwere vormen van subsidieverlening. Was het instrument ‘subsidie’ oorspronkelijk bedoeld om initiatieven en activiteiten van het particulier initiatief financieel te ondersteunen door een bijdrage te verlenen aan diverse kosten zonder daar al te veel inhoudelijke voorwaarden aan te verbinden, vanuit de behoefte bij de overheid om meer invloed te hebben op de prestaties worden in een zakelijke subsidierelatie de rollen omgedraaid. Een zakelijke relatie vraagt om een subsidiegever die het initiatief neemt, duidelijk weet wat hij wil en daarover met welzijnsorganisaties heldere afspraken maakt. Leidend zijn de vragen: Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor (laten) doen? Wat mag dat kosten? Een zakelijke relatie vraagt ook om zakelijk toezicht op de uitvoering en een controle achteraf. Leidend zijn daarbij de vragen: Hebben we bereikt wat we hebben beoogd? Hebben we gedaan (laten doen) wat we zouden doen? Heeft het gekost wat we dachten dat het zou kosten (zie figuur 2)?

	Begroting	Verantwoording
Doelstellingen beleid	Wat willen we bereiken?	Hebben we bereikt wat we hebben beoogd?
Te leveren prestaties	Wat gaan we daarvoor (laten) doen?	Hebben we gedaan (laten doen) wat we zouden doen?
In te zetten middelen	Wat mag dat kosten?	Heeft het gekost wat we dachten dat het zou kosten?

Figuur 2

Een moderne vorm van resultaatgericht subsidiëren is de BCF.

Figuur 3: Aansturingstructuur

Uitgangspunt is het formuleren van een opdracht aan de maatschappelijke organisatie, op basis van de beleidsdoelstelling. Om dit beleid te vertalen naar een concrete opdrachtformulering wordt gebruikgemaakt van een aansturingstructuur (zie figuur 3).

In deze structuur worden alle maatschappelijke effecten vertaald naar beleidsdoelstellingen, die op hun beurt vertaald worden naar zo veel mogelijk SMART-geformuleerde resultaten. Alle resultaten worden voorzien van resultaatindicatoren, op grond waarvan gemeten kan worden of de beoogde resultaten ook daadwerkelijk door de maatschappelijke organisatie gerealiseerd zijn. De maatschappelijke organisatie geeft op haar beurt in de subsidieaanvraag aan op welke manier en met welke interventies zij de beoogde resultaten denkt te realiseren. Maatschappelijke organisaties maken voor het opstellen van de subsidieaanvraag in de praktijk gebruik van productplannen, dienstboeken of landelijke standards, waarin mogelijke interventies zijn omschreven. Elke interventie heeft een uitkomst.

Met BCF wordt duidelijker wat de instellingen doen en of ze de dingen goed doen, maar niet of ze de goede dingen doen. Daarvoor is overleg nodig tussen de gemeente en de instelling. De uitvoerende instelling is behalve toegewijd uitvoerder, de ervaringsdeskundige als partner van de gemeente met zicht op de sociale vraagstukken in de samenleving en de professional als expert om de gemeentelijke beleidsdoelstellingen te vertalen naar de meest geschikte sociale interventie.

De winst van het verzakelijken van relaties tussen gemeente en professionele instelling is dat er beter dan voorheen in beeld komt wat er allemaal aan activiteiten plaatsvindt.

Het is belangrijk om te beseffen dat in het welzijnswerk effecten van interventies niet eenvoudig zijn aan te tonen en ook vaak niet in het tijdvak van een jaar.

De Algemene Rekenkamer heeft geconcludeerd dat onderzoek naar de doeltreffendheid van beleid gecompliceerd is. Enerzijds omdat er sprake kan zijn van een lange beleidsketen met de betrokkenheid van diverse partijen en partners in de keten en anderzijds omdat er externe factoren kunnen zijn die de te bereiken einddoelen beïnvloeden.

Dit betekent dat verantwoording over de aanwending van publieke middelen een noodzakelijkheid is bij afwezigheid van het marktmechanisme. Er wordt gepleit voor (publieke) horizontale verantwoording, aan elkaar en aan belanghebbenden, en voor het aangaan van verbanden om kennis over werkzame methoden te vergroten.

Hoofdstuk 3

Jeugd- en jongerenwerk in Krimpen aan den IJssel

In dit hoofdstuk worden de uitkomsten van het onderzoek beschreven. Aan elk onderdeel van het onderzoekskader is een paragraaf gewijd, die wordt afgesloten met de bevindingen.

3.1 Beleid

De gemeente Krimpen aan den IJssel hanteert voor het subsidiëren van jeugd- en jongerenwerk de volgende kaders:

- Algemene Subsidieverordening 2012
- Subsidiebeleidskader 2012
- Beleidsregel subsidiëring 2015
- Beleidsplan Sociaal Domein *Kracht van Krimpen 2015 - 2019*

Algemene Subsidieverordening 2012

Deze verordening is op 1 januari 2012 in werking getreden en is nog gebaseerd op de toen geldende model-Algemene Subsidie Verordening (ASV). Er wordt daarin onderscheid gemaakt tussen structurele subsidies ('jaarlijkse subsidies' genoemd) en incidentele subsidies (als 'eenmalige subsidies' aangeduid).

De verordening bevat de voorschriften waaraan een subsidieaanvraag moet voldoen en voor welke datum deze moet worden ingediend. Ook is bepaald dat het college van burgemeester en wethouders een besluit neemt vóór 15 december voorafgaand aan het kalenderjaar waarvoor de subsidie wordt verleend.

Daarnaast is bepaald dat het college van burgemeester en wethouders aangeeft op welke wijze de verantwoording van de ontvangen subsidie plaatsvindt. Bij subsidies vanaf € 50.000,- is de subsidieontvanger verplicht een inhoudelijk jaarverslag te leveren.

Subsidiebeleidskader 2012

Tegelijk met de vaststelling van de ASV 2012 is het subsidiebeleidskader vastgesteld. Dit document bevat een toelichting op de inzet van het instrument subsidie en geeft ook de verantwoordelijkheden aan tussen de bestuursorganen.

De gemeenteraad stelt jaarlijks bij de programmabegroting het subsidieplafond vast en het college van burgemeester en wethouders stelt subsidiebeleidsregels vast met een omschrijving wat met de subsidie bereikt moet worden. Het college van burgemeester en wethouders legt met het jaarverslag en de jaarrekening verantwoording af van het gevoerde beleid over het afgelopen jaar.

Ook bevat het beleidskader voorschriften voor de subsidieaanvrager. Zo moet een activiteitenplan worden ingediend met per product of activiteit de prestaties in meetbare eenheden.

Beleidsregel subsidiëring 2015

Op grond van de ASV heeft het college van burgemeester en wethouders een beleidsregel voor het jeugd- en jongerenwerk vastgesteld. Hierin is vastgelegd dat er

één aanbieder is voor het jeugd- en jongerenwerk, te weten: de Stichting Jeugd- en Jongerenwerk Midden-Holland (STJMMH).

In de beleidsregel is het algemene doel omschreven en een specifiek doel van het jongerenwerk, te weten: jongeren te ondersteunen bij het participeren in de maatschappij. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen: tienerwerk, ambulante jongerenwerk en accommodatiegebonden jongerenwerk.

Als doelgroep is bepaald: jeugd en jongeren in de leeftijd van 12 tot en met 17 jaar. De beleidsregel bevat zowel uitgangspunten als algemene opdrachten voor de jongerenwerkers.

De algemeen geformuleerde doelen zijn niet SMART⁴ vertaald.

Beleidsplan Sociaal Domein Kracht van Krimpen 2015 - 2019

In december 2014 stelde de gemeenteraad het beleidsplan Sociaal Domein *Kracht van Krimpen 2015 – 2019* vast. Het jongerenwerk is hierin opgenomen onder het hoofdstuk preventie. Professionele jongerenwerkers zijn verantwoordelijk voor de begeleiding van jongeren uit de risicocategorie.

Bevindingen

De gemeente Krimpen aan den IJssel hanteert niet de geactualiseerde model-ASV van de VNG, zodat nog de vroegere subsidiebegrippen worden gebruikt. In de geactualiseerde model-ASV komt een omschrijving van het subsidiebegrip niet meer voor. In plaats daarvan is in de model-subsidieregeling opgenomen dat subsidie alleen verstrekt kan worden voor concrete activiteiten of voor activiteiten die bijdragen aan het bereiken van bepaalde beleidsdoelen/resultaten.

Bepaald is dat alleen de STJMMH in aanmerking kan komen voor subsidie. Een motivering daarvoor is niet vermeld. Naast een aanduiding van de werksoorten en algemene uitgangspunten en doelen, zijn deze niet vertaald in concrete (SMART) te realiseren prestaties. Evenmin is in de beleidsregel aangegeven hoe (tussentijds) verantwoording moet worden afgelegd en hoe de monitoring zal plaatsvinden.

3.2 Organisatie

De gemeente Krimpen aan den IJssel subsidieert de STJMMH als enige instelling voor het jeugd- en jongerenwerk. Dit krijgt vorm en inhoud door het subsidieproces, dat bestaat uit:

- de jaarlijkse subsidieaanvraag
- de beoordeling
- de toekenning
- de verantwoording
- de vaststelling

In dit onderzoek ligt de focus op de periode vanaf 2013, toen de gemeente het jeugd- en jongerenbeleid opnieuw heeft vastgesteld.

Stichting Jeugd- en Jongerenwerk Midden-Holland (STJMMH)

De stichting is een regionale instelling voor professionele ondersteuning, begeleiding en advies aan beroepskrachten, vrijwilligers en besturen in het (jeugd)welzijnswerk

---

⁴ SMART is de afkorting van: Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch, Tijdsgebonden.

en lokale overheden. Het werkgebied omvat 24 gemeenten in de gehele provincie Zuid-Holland.

Aan de stichting is het Adviesbureau Jong & Zo verbonden voor advies, onderzoek en kwaliteitsverbetering.

In de periode september tot en met november 2011 heeft het bureau Noorda en Co in opdracht van de gemeente onderzoek gedaan naar de stand van zaken met betrekking tot het jongerenwerk in de gemeente en verbetermogelijkheden aangegeven. Aanleiding voor het onderzoek vormden geconstateerde knelpunten in de uitvoering van het jeugd- en jongerenwerk door de STJMMH. Kort samengevat betroffen de knelpunten:

- Het systeem van verantwoording van het jongerenwerk biedt onvoldoende zicht op prestaties, met name wat betreft bereik en samenwerking.
- Onduidelijk is in hoeverre het aanbod rekening houdt met de vraag van tieners en jongeren en hun ouders.
- Bedenkingen over het imago van het jongerenwerk in verband met de inrichting van accommodaties, contacten met ouders, beleid ten aanzien van roken/alcohol- en drugsgebruik en andere huisregels, werkhouding van jongerenwerkers en zichtbaarheid van het jongerenwerk in het algemeen.
- Zorgen over het personele verloop in het ambulante jongerenwerk.
- De beperkte samenwerking van het jeugd- en jongerenwerk met professionele partners in jeugdbeleid als zorgaanbieders, politie, gemeente, onderwijs en toeleiders naar school en werk, en andere relevante partijen als ouders, buurtverenigingen, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties.
- Onvoldoende meegaan met nieuwe ontwikkelingen die het jongerenwerk direct betreffen, zoals informatie-uitwisseling over risicojeugd in beeld, vragen die breed leven onder jeugd en actieve participatie van jongeren, en ontwikkelingen die het gehele terrein van jeugdbeleid betreffen zoals de brede school, combinatiefunctionarissen, accenten op zelfwerkzaamheid en multidisciplinaire samenwerking in het kader van de Wmo en recente bezuinigingen.
- Geen actieve bijdrage aan de ontwikkeling van het jeugdbeleid vanuit het jeugd- en jongerenwerk.

De gemeente besloot naar aanleiding van het ontvangen advies te kiezen voor modern buurtgericht jongerenwerk. Dat is een opbouwwerkachtige vorm van jongerenwerk, waarbij een team van professionele jongerenwerkers verantwoordelijkheid neemt voor de vrijetijdsbesteding van alle jongeren uit de risicocategorie in een bepaald werkgebied. De werkwijze omvat zowel de inzet van inloopaccommodaties met een activiteitenaanbod voor tieners en jongeren in de buurt, als outreachend werken op vindplaatsen van jongeren in wijken. Andere onderdelen van de werkwijze zijn, toeleiden van individuele jongeren met vragen en problemen naar gespecialiseerde jongerenvoorzieningen en inschakeling van partnerorganisaties die dienstbaar kunnen zijn aan de doelgroep. Het jongerenwerk heeft daarnaast een taak in het bevorderen van een goede verstandhouding tussen jong en oud in woonwijken, met name waar een sterke beleving is van overlast. Als

doelgroep werd gekozen voor laaggeschoolde jongeren met relatief meer risico op maatschappelijke jeugdproblemen in de leeftijdsgroep 12 tot 17 jaar⁵.

Nadat de gemeente het beleid opnieuw had vastgesteld, is na een overgangsjaar, vanaf 2013 de subsidierelatie met de STJMH voortgezet.

Subsidieaanvraag

De subsidieaanvraag voor 2014 is gedateerd 28 september 2013 en met toestemming van de gemeente later dan 1 juli van dat jaar ingediend. Bij de aanvraag is een bijlage gevoegd met trends in 2013, een analyse en accenten voor het jongerenwerk in 2014.

Op 30 april 2014 ontvangt de gemeente de subsidieaanvraag voor 2015. Als bijlage is een overzicht van activiteiten, doelen en resultaten gevoegd.

Beoordeling

Het college van burgemeester en wethouders heeft voor 2013 voor steeds een half jaar een subsidie toegekend, in afwachting van een beoordeling van het subsidiejaar 2012 en het heeft tevens aan deze toekenning specifieke subsidievoorwaarden verbonden. Deze voorwaarden behouden de opdracht in uitvoering te geven aan modern buurtgericht jongerenwerk. Wat de gemeente hieronder verstaat is nauwkeurig omschreven. Tevens dient de STJMH de prestaties per kwartaal te rapporteren in de vorm van een monitor en elk halfjaar in de vorm van een rapportage.

De beoordeling van de subsidieaanvraag voor 2014 volgt op gevoerd bestuurlijk overleg en is conform de subsidieaanvraag. Besloten wordt dezelfde specifieke subsidievoorwaarden te verbinden als in 2013.

Op 13 januari 2015 vond een overleg plaats tussen de STJMH en de verantwoordelijk wethouder over onder andere de subsidieaanvraag voor 2015.

Toekenning

Voor het jaar 2013 zijn in de subsidiebeschikking van 12 december 2012 aan de subsidie specifieke subsidievoorwaarden verbonden, teneinde het modern buurtgericht jongerenwerk in te voeren voor jongeren in de leeftijd van 12 tot 17 jaar.

De subsidiebeschikking voor het jaar 2014 is gedateerd 12 december 2013 en de subsidieovereenkomst is gesloten op 25 januari 2014. Daarin zijn dezelfde specifieke subsidievoorwaarden opgenomen als in 2013 golden. Tevens is bepaald dat elk kwartaal prestatiegegevens in de vorm van een monitor worden ingediend. Er wordt geen relatie gelegd met de door de STJMH ingestuurde bijlage bij de subsidieaanvraag voor 2014.

De reactie op de subsidieaanvraag voor het jaar 2015 volgt bij beschikking van 10 maart 2015. In de bijbehorende subsidieovereenkomst wordt verwezen naar de

---

⁵ Uit: Raadsinformatiebrief d.d. 8 mei 2012.

beleidsregels 2015, met dezelfde subsidievoorwaarden als in 2013 en 2014. Tevens is bepaald dat elk kwartaal gegevens worden aangeleverd voor de kwantitatieve monitor en een kwalitatieve halfjaarsrapportage. Er wordt geen relatie gelegd met het overzicht van activiteiten, doelen en resultaten dat door de STJMMH als bijlage bij de subsidieaanvraag voor 2015 was gevoegd. Datzelfde geldt voor de in het jaarverslag 2014 door de STJMMH genoemde trends en actiepunten voor 2015.

Verantwoording

In maart 2013 verschijnt het jaarverslag 2012 van de STJMMH. Verantwoord wordt dat het jongerenwerk vijf dagen per week werkzaam is in Krimpen aan den IJssel, voornamelijk in de middag- en avonduren. Er is gewerkt volgens het concept van het modern jeugd- en jongerenwerk met de inzet van een team van in totaal vijf jongerenwerkers en twee leidinggevendenden.

Het team heeft twee belangrijke functies:

- de jongerenwerkers zijn enerzijds talentontwikkelaars en
- anderzijds overlastbestrijders.

Voor de jongerenwerkers is de belangrijkste vraag: 'Hoe kunnen jongeren hun talenten ontwikkelen en volwaardig deelnemen aan de samenleving, waardoor eventuele overlast wordt voorkomen of verminderd?'

Het jongerenwerk richt zich specifiek op de kwetsbare jongeren in de leeftijd van 12 tot 17 jaar. De problematiek waar het jongerenwerk mee te maken heeft, is divers. De top 5 luidt:

1. Aandacht tekort (sleutelkinderen)
2. Instabiele thuissituatie
3. Pesten/schooluitval
4. Grensoverschrijdend gedrag (seksueel, alcohol, drugs)
5. Risicovol en (sociaal) ongewenst gedrag

Het doel van het jongerenwerk is jongens en meiden te ondersteunen, zodat hun sociaal-maatschappelijke en persoonlijke positie direct, op korte of op lange termijn verbetert. Dit gebeurt door jongeren te sturen in hun gedrag en zodoende gedragsverandering te bewerkstelligen. Jongerenwerkers zien zich daarmee als opvoeders in de vrije tijd.

Het jongerenwerk werkt groepsgericht en werkt daarbinnen met individuele jongeren. De volgende werksoorten worden onderscheiden:

1. Ambulant werken (aanspreken van jongeren tijdens rondes die worden gelopen door de wijken).
2. Sportactiviteiten (het gehele jaar door sportactiviteiten organiseren, zowel binnen als buiten).
3. Accommodatiegebonden jongerenwerk (inloop in het jongerencentrum 't Onderdak).
4. Meidenwerk (workshops voor meiden).
5. Maatschappelijke stages en talentontwikkeling (stagiaires helpen mee met het voorbereiden en uitvoeren van activiteiten).

6. Jonginkrimpen (ondersteunen van de jeugdreductie).
7. Jong & oud activiteiten (organiseren van ontmoetingen).
8. Schoolinformatiewerk op het voortgezet onderwijs (geven van voorlichting).
9. Schooljongerenwerk (kennismaking voor de basisschoolleeftijd met 't Onderdak).
10. Diverse vraaggerichte activiteiten (zoals de tiener-Bijbel-doe-dag in samenwerking met 'De Rank').

In maart 2014 verschijnt het jaarverslag 2013 van de STJMMH. Geconcludeerd wordt dat de prestaties uit de uitvoeringsovereenkomst zijn behaald. Daarbij wordt verwezen naar de kwantitatieve gegevens uit de kwartaalmonitor betreffende het bereik van het aantal jongeren en naar de kwalitatieve verslaggeving. Er wordt daarbij een relatie gelegd met de in het vorige jaar benoemde actiepunten. Tevens bevat het jaarverslag een overzicht met trends en actiepunten voor 2014. In de bijlage wordt per werksoort verslag gedaan van de uitgevoerde activiteiten en de bereikte resultaten.

In maart 2015 is het jaarverslag 2014 van de STJMMH verschenen. Daaruit blijkt dat er zeven jongerenwerkers en twee leidinggevendenden in Krimpen aan den IJssel verantwoordelijk zijn voor de programmering en uitvoering van het jeugd- en jongerenwerk. Het jaarverslag heeft dezelfde opbouw als het vorige jaarverslag en bevat een terugblik op de eerder vastgestelde actiepunten voor 2014, cijfers van het aantal bereikte jongeren en de conclusie dat de afgesproken prestaties uit de uitvoeringsovereenkomst zijn behaald. De trends en actiepunten voor 2015 worden benoemd en daarna volgt per werksoort een inhoudelijk verslag.

Vaststelling

Volgens de ASV dient de subsidieontvanger een aanvraag in te dienen bij het college van burgemeester en wethouders tot vaststelling van de eerder toegekende subsidie. Dit dient te gebeuren vóór 1 augustus van het jaar na afloop van het kalenderjaar waarvoor de subsidie is verleend.

De STJMMH heeft de aanvraag om de subsidie over het jaar 2013 vast te stellen samen met de jaarrekening en accountantsverklaring ingediend bij brief van 29 april 2014. De besteding van de door de gemeente Krimpen aan den IJssel verleende subsidie is afzonderlijk gespecificeerd. Daaruit blijkt dat in totaal 5.455 uren zijn besteed aan het jeugd- en jongerenwerk, waarvan 673 uren aan (project)coördinatie, dit is 12,3%.

Bij brief van 10 juli 2014 constateert de gemeente met waardering dat aan de prestaties is voldaan en stelt het de subsidie over 2013 definitief vast.

Op 1 mei 2015 ontvangt de gemeente van de STJMMH de aanvraag om de subsidie over het jaar 2014 vast te stellen, tegelijk met de jaarrekening en accountantsverklaring. Uit de bijgevoegde specificatie blijkt dat 5.419 uren aan het jeugd- en jongerenwerk zijn besteed. Daarvan maakt (project)coördinatie voor 542 uren deel uit, dat is 10%.

De gemeente heeft op dit moment de aanvraag nog in behandeling.

Bevindingen

Na vaststelling van het nieuwe jeugd- en jongerenbeleid in 2012 is besloten de subsidierelatie met de STJMMH voort te zetten. Niet gebleken is dat alternatieven zijn overwogen om met een andere aanbieder de mogelijkheden te verkennen. Thans is het formeel voor andere eventuele aanbieders niet mogelijk ook een subsidieaanvraag in te dienen.

In 2012 besloot de gemeente te kiezen voor modern buurtgericht jongerenwerk. Dat is vervolgens vertaald in specifieke subsidievoorwaarden als te bereiken maatschappelijk effect. Aan de STJMMH is vervolgens overgelaten dit te concretiseren in activiteiten en te bereiken resultaten. Hieruit blijkt dat niet is gewerkt volgens de aansturingsstructuur van BCF (paragraaf 2.4).

De processtappen volgens de ASV zijn gevolgd, met dien verstande dat de subsidiebeschikking voor 2015 in maart 2015 is verzonden en de subsidieovereenkomst voor dat jaar eveneens in maart 2015 is gesloten. De subsidie over 2013 is definitief vastgesteld met de constatering van de gemeente dat aan de gevraagde prestaties is voldaan. De aanvraag tot vaststelling van de subsidie over 2014 is momenteel nog bij de gemeente in behandeling.

De met de subsidie te bereiken maatschappelijke effecten, de doelgroep en de aan de subsidie verbonden voorwaarden zijn sinds 2012 niet gewijzigd, terwijl de STJMMH via het werkplan en het overzicht van activiteiten, doelen en resultaten bij de subsidieaanvragen en in de jaarverslagen veranderde trends en ontwikkelingen signaleert. Niet duidelijk is hoe de gemeente dit vertaalt in nieuw beleid, dan wel hierover met maatschappelijke partijen in het sociaal domein in gesprek gaat.

3.3 Uitvoering

In de afgelopen jaren zijn aan de STJMMH de volgende subsidies toegekend (tabel 1):

Tabel 1 Overzicht van aangevraagde en toegekende subsidies in 2013 tot en met 2015

Jaar	Aangevraagde subsidie	Toegekende subsidie
2013	€ 359.211,--	€ 179.605,50 x 2 = € 359.211,--
2014	€ 335.187,--	€ 335.187,--
2015	€ 341.842,--	€ 335.259,--
Totaal 2013 t/m 2015	€ 1.036.240,--	€ 1.029.657,--

Elk jaar is door de STJMMH middels een inhoudelijk jaarverslag verantwoording afgelegd. Tevens zijn per kwartaal in de vorm van een monitor kwantitatieve gegevens verstrekt over het aantal bereikte jongeren.

Uit de monitoring blijkt dat de STJMMH de volgende aantallen jongeren heeft bereikt (tabel 2):

Tabel 2 Aantal deelnemende jongeren

Werkvormen	2013				2014			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Aantal unieke jongeren	450	450	490	545	490	555	740	369
Ambulant jongerenwerk	464	294	481	462	413	354	327	337
Schooljongerenwerk VO	147	256	260	334	223	190	54	0
Schooljongerenwerk PO	50	180	0	0	0	0	54	134
Inloop	901	728	428	858	770	161	343	643
Meidenwerk	45	52	23	23	10	34	14	35
Sportactiviteiten	235	339	149	316	171	245	244	247
Overige activiteiten	74	116	98	0	58	97	114	0

Deze resultaten en de jaarverslagen zijn niet ter kennis gebracht van de gemeenteraad. Tijdens het gesprek op 2 april 2015 met een delegatie van de gemeenteraad is aangegeven dat na 2012 nauwelijks informatie de gemeenteraad heeft bereikt, noch door het college van burgemeester en wethouders, noch door de STJMMH. Het is de gemeenteraad dan ook niet bekend welke doelen de STJMMH nastreeft en welke resultaten worden bereikt. Raadsleden vragen zich af of vanwege de focus op risico- en probleemsituaties grote groepen jongeren daarom niet kunnen worden bereikt. Ook baart de lage acceptatiegraad in de samenleving de raadsleden zorgen.

Inmiddels is bij Raadsinformatiebrief van 27 mei 2015 het jaarverslag 2014 van de STJMMH aan de gemeenteraad aangeboden.

Bevindingen

De afgelopen jaren zijn door de STJMMH jaarverslagen aan de gemeente gestuurd met een gedetailleerde beschrijving van de uitgevoerde activiteiten en de bereikte resultaten.

Uit interviews komt naar voren dat naar aanleiding van deze jaarverslagen op bestuurlijk niveau met de gemeente Krimpen aan den IJssel overleg plaatsvindt. Niet duidelijk is welke gevolgen verbonden worden aan deze verantwoording en hoe dit wordt vastgelegd. Op ambtelijk niveau vindt in de loop van het jaar regelmatig overleg plaats met de jongerenwerkers, niet bekend is echter of afspraken worden gemaakt en of deze worden vastgelegd, zodat deze bij de evaluatie kunnen worden betrokken. De gemeenteraad is tot voor kort niet geïnformeerd over de uitvoering, met als gevolg dat de raadsleden zich geen oordeel kunnen vormen over de doelmatigheid en doeltreffendheid van het werk van de STJMMH. Dit betekent dat de gemeenteraad niet in de gelegenheid is beleidsmatige kaders te stellen of inhoudelijk bij te sturen. De kaderstelling blijft daarmee beperkt tot het stellen van een financieel kader bij de vaststelling van de jaarlijkse programmabegroting. Voor het kunnen uitoefenen van de controlerende functie ontbreekt de tijdige informatievoorziening.

3.4 Resultaten

De STJMMH constateert in de jaarverslagen dat de prestaties zijn behaald. In hoeverre de door de gemeente beoogde maatschappelijke effecten geheel of gedeeltelijk zijn behaald, is minder gemakkelijk aan te geven. De STJMMH geeft ook aan in het jaarverslag 2012 dat het jongerenwerk weliswaar een bijdrage heeft geleverd aan de vermindering van overlast en toename van de leefbaarheid, maar dat dit niet op basis van objectieve cijfers is aan te geven. Geconstateerd wordt dat op de overlastplekken en in de wijken waar de STJMMH actief inzet pleegt, de overlast is verminderd en de leefbaarheid is toegenomen.

Het aantal bereikte jongeren behoort volgens opgave van de STJMMH voor 80% tot de doelgroep van 12 tot 17 jaar, 20% van de bereikte jongeren is jonger of ouder. De praktijk geeft aan dat de leeftijdsgrens in de praktijk niet zo strak is te trekken. Het aantal bereikte jongeren kan afgezet worden tegen de totale populatie in deze leeftijdsgroep. In Krimpen aan den IJssel zijn deze cijfers⁶ (tabel 3):

Tabel 3 Aantal jongeren in de doelgroep

Leeftijdsgroep	Aantal in KadIJ	% van de totale bevolking in KadIJ	% in Zuid-Holland	% in Nederland
10 tot 15 jaar	1.846	6,4	5,9	6,1
15 tot 20 jaar	1.918	6,7	6,2	6,1

Verder is het bereik ook af te zetten tegen het aantal leerlingen dat het Voortgezet Onderwijs in Krimpen aan den IJssel bezoekt. Deze cijfers zijn als volgt⁷ (tabel 4):

Tabel 4 Aantal leerlingen dat het Voortgezet Onderwijs in Krimpen aan den IJssel bezoekt in 2014

Naam school	Aantal leerlingen in 2014
Krimpenerwaard College	1.031
CSG Comenius College	262
Totaal	1.293

De volgende ketenpartners van de STJMMH zijn telefonisch gevraagd mee te werken aan dit onderzoek:

- Krimpenerwaard College
- KrimpenWijzer
- Netwerkorganisatie SYnerKri
- Politie Krimpen aan den IJssel
- Stichting ContourdeTwern

⁶ CBS, bevolking naar leeftijd, herkomstgroepering en burgerlijke staat, 1 januari 2010.

⁷ Bron: <http://1000scholen.nl>

Aan hen zijn de volgende vragen voorgelegd:

1. Bent u bekend met het werk van de Stichting Jeugd- en Jongerenwerk Midden-Holland?
2. In hoeverre bent u betrokken bij dit werk?
3. Kunt u aangeven hoe deze betrokkenheid in de praktijk vorm krijgt?
4. Ziet u de Stichting Jeugd- en Jongerenwerk Midden-Holland als een partner en kunt u dat toelichten?
5. Hoe kwalificeert u de Stichting Jeugd- en Jongerenwerk Midden-Holland en de beroepskrachten waarmee u te maken heeft?
6. Welke resultaten zijn bereikt vanwege de samenwerking met de Stichting Jeugd- en Jongerenwerk Midden-Holland? Kunt u enkele voorbeelden noemen?
7. Wat ziet u voor de toekomst als een belangrijke ontwikkeling?
8. Hoe beoordeelt u het beleid en de uitvoering van de gemeente Krimpen aan den IJssel ten aanzien van het jeugd- en jongerenwerk?
9. Ziet u mogelijkheden ter verbetering?
10. Heeft u wellicht aanvullende opmerkingen die relevant zijn voor het onderzoek?

Belangrijke uitkomsten zijn dat de ketenpartners die actief zijn in het sociaal domein en zich richten op jeugd, maatschappelijke ondersteuning, opvoedingsvraagstukken en participatie, de STJMMH als een belangrijke partner zien. Dat geldt ook voor de plaatselijke politie, waarmee door de STJMMH en de gemeente Krimpen aan den IJssel regelmatig overleg is. Er is regelmatig contact en signalen worden goed en direct opgepakt. De STJMMH is actief in het geven van voorlichting via de scholen voor voortgezet onderwijs en het organiseren van activiteiten om de doelgroep kwetsbare jongeren te bereiken. De STJMMH zou een belangrijke opvoedpartner in de wijk kunnen zijn.

Er is minder intensief contact met de welzijnsorganisatie, die zich richt op een goede en zinvolle vrijetijdsbesteding van met name kinderen.

De contacten met de ketenpartners verlopen meestal ad hoc en zijn probleem-georiënteerd. De uitvoering door de jongerenwerkers van de STJMMH is enerzijds methodisch, anderzijds afhankelijk van de persoonlijke capaciteiten en vaardigheden. Niet altijd vindt terugkoppeling plaats van een interventie die is gepleegd. In de communicatie en het nakomen van afspraken valt bij een aantal jongerenwerkers nog winst te behalen.

Het vaststellen van het daadwerkelijk rendement wordt als lastig ervaren. Er is wel aantoonbaar een mentaliteitsverandering opgetreden bij senioren en begrip ontstaan voor de jeugd.

De ketenpartners bepleiten een uitbreiding van de doelgroep en wellicht uitbreiding van het aantal uren jeugd- en jongerenwerk, aangezien deze in de loop van de afgelopen jaren een uitbreiding van de problematiek heeft laten zien naar de wat oudere jeugd. Daarnaast wordt geadviseerd ook andere methoden toe te passen om jongeren te bereiken, bijvoorbeeld 'ondernemend jongerenwerk', waardoor jongeren worden uitgedaagd hun talenten in te zetten en een rolmodel voor anderen te vervullen. Jong leiderschap kan maatschappelijke betrokkenheid en de persoonlijke ontwikkeling van jongeren stimuleren. Op die manier kunnen wellicht meer jongeren dan nu worden bereikt. Sommige groepen jongeren (en hun ouders) voelen zich nu niet aangesproken door het huidige aanbod en wellicht door het type jongerenwerker. Ook zou de STJMMH meer andere ruimten dan 't Onderdak kunnen benutten,

aangezien deze accommodatie niet door alle ouders gezien wordt als een veilige opvoedplek. Het beeld is aanwezig dat het centrum met name wordt bezocht door kwetsbare, overlastgevende jongeren die verstoringen in hun gedrag vertonen. Het organiseren van activiteiten voor en door jongeren, kleinschalig en dicht bij huis, kan drempelvrees om in contact te komen met het jeugd- en jongerenwerk verkleinen en nieuwe doelgroepen aantrekken en enthousiasmeren. De STJMMH wordt gekenschetst als zoekend hoe modern jeugd- en jongerenwerk in de praktijk is vorm te geven.

Tenslotte zou de STJMMH het eigen netwerk verder kunnen uitbreiden, bijvoorbeeld door ouders bij de activiteiten te betrekken.

De ketenpartners constateren dat er op dit moment geen gestructureerd platform is waar ketenpartners elkaar op strategisch niveau kunnen treffen. Niet bekend is ook hoe de monitoring van het jeugd- en jongerenwerk plaatsvindt. Het ontbreken van een dergelijk platform (breed welzijnsoverleg) wordt als een gemis ervaren en aan de gemeente Krimpen aan den IJssel wordt gevraagd daartoe initiatieven te nemen. Ook in het interview heeft de STJMMH aangegeven hierin voordelen te zien, aangezien zij op dit moment niet voldoende geïnformeerd is over de opdracht aan de ketenpartners.

Bevindingen

Niet duidelijk is hoe de gemeente Krimpen aan den IJssel de door de STJMMH bereikte resultaten interpreteert in het licht van de doelstellingen die eerder zijn geformuleerd. De beleidsontwikkeling lijkt niet mee te bewegen met de trends die de STJMMH constateert, aangezien sinds 2012 dezelfde subsidieovereenkomsten worden gesloten.

Ook is niet bekend welke ambitie de gemeente nastreeft in het bereiken van meer jongeren, terwijl de ketenpartners daarop wijzen, hetgeen ondersteund wordt door de cijfers.

Er blijkt behoefte aan een gestructureerd overleg tussen de ketenpartners op strategisch niveau. De ketenpartners hebben diverse opmerkingen over de STJMMH die op een dergelijk niveau aan de orde kunnen worden gesteld. Uit informatie van de gemeente is naar voren gekomen dat deze behoefte bekend is, maar dat besloten is hieraan nog geen invulling te geven, in afwachting van de ervaringen met de nieuwe overlegstructuren die zijn opgezet in het kader van de transitie van de jeugdzorg per 1 januari 2015. In een later stadium kan alsnog worden besloten een dergelijke overlegstructuur op te zetten.

3.5 Evaluatie

Uit interviews is naar voren gekomen dat op ambtelijk niveau frequent en op bestuurlijk niveau enkele keren per jaar contact is met de STJMMH over de uitvoering van het jeugd- en jongerenwerk. Ook is door de gemeente Krimpen aan den IJssel samenwerking geëntameerd tussen de STJMMH en SYnerKri.

De STJMMH verzorgt jaarlijks een inhoudelijk verslag van het uitgevoerde jeugd- en jongerenwerk, signaleert trends en stelt actiepunten voor het nieuwe jaar voor. Vanaf april 2015 levert de STJMMH een kwartaalmonitor met kwantitatieve informatie en halfjaarlijks een inhoudelijk (kwalitatief) verslag. De STJMMH wil de gemeente op deze manier meer bij het werk betrekken.

Daarnaast vindt er met enige regelmaat (2 à 3 keer per jaar) bestuurlijk overleg plaats. In de regel is dat naar aanleiding van het jaarverslag en daarnaast op verzoek van de STJMMH of de gemeente.

Niet duidelijk is geworden of en in hoeverre de contacten tussen de gemeente Krimpen aan den IJssel en de STJMMH en de inhoudelijke documenten leiden tot evaluatie en eventueel tot aanpassing van de in 2012 vastgestelde beleidsdoelstellingen.

Bevindingen

Voor zover er evaluatie plaatsvindt, gebeurt dit het meest op ambtelijk niveau en verloopt dit min of meer ad hoc. Er wordt daarbij geen directe relatie gelegd met de eerder vastgestelde beleidsdoelstellingen, aangezien deze de afgelopen jaren ongewijzigd zijn herbevestigd.

Hoofdstuk 4

Conclusies en aanbevelingen

In dit rapport is verslag gedaan van het rekenkameronderzoek naar de resultaten van het jeugd- en jongerenwerk dat door de gemeente Krimpen aan den IJssel wordt ondersteund. In dit hoofdstuk worden op basis van de verkregen informatie en de analyse conclusies getrokken en aanbevelingen geformuleerd. In paragraaf 4.1 vindt de beantwoording van de deelvragen plaats. In paragraaf 4.2 wordt de centrale onderzoeksvraag beantwoord. Tot slot worden in paragraaf 4.3 de aanbevelingen gegeven.

4.1 Beantwoording deelvragen

In deze paragraaf worden de deelvragen opgesomd en beantwoord.

1. Welke instelling voor (preventief) jeugd- en jongerenwerk ontvangt financiële en andere ondersteuning van de gemeente Krimpen aan den IJssel?

De gemeente Krimpen aan den IJssel heeft in 2012 het jeugd- en jongerenbeleid opnieuw vastgesteld en na een overgangperiode de subsidierelatie met de Stichting Jeugd- en Jongerenwerk Midden-Holland (STJJMH) voortgezet. In de beleidsregel is vastgelegd dat de STJJMH de enige organisatie is die voor dit werk subsidie kan ontvangen.

2. Met welke opdracht en onder welke voorwaarden stelt de gemeente Krimpen aan den IJssel deze ondersteuning ter beschikking?

De gemeente Krimpen aan den IJssel kent de subsidie toe op grond van de Algemene Subsidieverordening 2012 en het daarop gebaseerde subsidiebeleidskader 2012. Hierin is het subsidieproces beschreven met de door de subsidieaanvrager in acht te nemen voorwaarden. Daarnaast geldt de beleidsregel 2015 voor de subsidiëring van het jeugd- en jongerenwerk. Dit document bevat de beschrijving van het doel, de doelgroep, de naam van de STJJMH als enige subsidieaanvrager, de subsidiesoort, de basisvoorwaarden, de specifieke criteria en de verdeelsleutel. Deze inhoud is in 2013 overgenomen in de gesloten subsidieovereenkomst. In 2015 is het in de subsidieovereenkomst van toepassing verklaard.

3. Hoe wordt door deze instelling invulling en uitvoering gegeven aan deze opdracht en de gestelde voorwaarden?

De STJJMH neemt de gestelde voorwaarden in acht en legt jaarlijks in de vorm van een inhoudelijk jaarverslag verantwoording af over de uitgevoerde activiteiten en de gerealiseerde prestaties. Onderdeel daarvan is een kwartaalmonitor met een opgave van het aantal bereikte jongeren. De STJJMH signaleert in het jaarverslag trends en ontwikkelingen en doet voorstellen met welke wijze van programmering van activiteiten daarop kan worden ingespeeld. Sinds april 2015 wordt ook een inhoudelijk halfjaarlijks verslag gemaakt om de gemeente meer bij het werk te betrekken. Aangezien er geen concrete (SMART) te realiseren prestaties aan de subsidie zijn verbonden met te meten indicatoren, is het niet mogelijk anders dan een algemeen oordeel te verbinden aan de uiteindelijk besteedde subsidie.

4. Wordt hierbij – in het kader van de decentralisaties van de jeugdzorg naar de gemeente – samengewerkt met andere instellingen?

De STJMMH heeft op uitvoerend niveau overleg en contact met de plaatselijk werkzame organisaties die zich richten op jeugd, maatschappelijke ondersteuning en participatie in het sociaal domein. Dat geldt ook voor de plaatselijke politie. Deze organisaties beschouwen de STJMMH als één van de partners in de keten. Een begin van samenwerking is er met de welzijnsorganisatie die zich richt op het aanbieden van culturele en ontspannende activiteiten voor kinderen. De ketenpartners worden niet betrokken bij de beoordeling van de prestaties van de STJMMH.

5. Welke resultaten bereikt de instelling en hoe wordt daarover verantwoording afgelegd aan de gemeente Krimpen aan den IJssel?

Uit de jaarverslagen van de afgelopen jaren blijkt dat de STJMMH 450 tot 740 jongeren bereikt. Volgens eigen opgave van de STJMMH behoren deze voor 80% tot de doelgroep van 12 tot 17 jaar en voor 20% qua leeftijd onder en boven de doelgroep. Daarnaast worden vele jongeren bereikt via de werkvormen die de STJMMH toepast.

De STJMMH vindt het niet mogelijk op basis van objectieve cijfers aan te geven wat de bijdrage is aan het uiteindelijke maatschappelijk effect, te weten de vermindering van overlast en toename van de leefbaarheid. De STJMMH constateert dat op de overlastplekken en in de wijken waar de STJMMH actief inzet pleegt, de overlast is verminderd en de leefbaarheid is toegenomen.

4.2 Beantwoording centrale onderzoeksvraag

Wat zijn de resultaten van het jeugd- en jongerenwerk dat door de gemeente Krimpen aan den IJssel wordt ondersteund?

De resultaten moeten allereerst worden afgezet tegen de knelpunten die in 2012 aanleiding waren om het jeugd- en jongerenbeleid te wijzigen en te kiezen voor het modern buurtgericht jongerenwerk (zie paragraaf 3.2). Geconcludeerd kan worden:

- dat het systeem van kwartaalmonitoring en de (half)jaarlijkse verantwoording met een inhoudelijk en financieel verslag ruim voldoende zicht biedt op de activiteiten van de STJMMH, wat betreft het bereik, de samenwerking met ketenpartners, de inhoudelijke resultaten en de urenbesteding;
- dat het op deze wijze redelijk duidelijk is in hoeverre het aanbod rekening houdt met de vraag van tieners en jongeren en hun ouders;
- dat vele jongeren de aangeboden werkvormen weten te waarderen en weten te vinden, maar dat ook groepen jongeren (en hun ouders) zich niet aangesproken voelen, vanwege de focus van de STJMMH op kwetsbare jongeren;
- dat personele wisselingen in 2012 bij de STJMMH hebben gezorgd voor een stabiele personele bezetting van het jongerenwerk, waarin met bijscholing en trainingen is geïnvesteerd;
- dat de STJMMH als partner wordt gezien door de andere ketenpartners die zich richten op jeugd, maatschappelijke ondersteuning en participatie in het sociaal domein. Dat geldt ook voor de plaatselijke politie;

- dat de STJMMH trends en ontwikkelingen signaleert en initiatieven neemt om met nieuwe werkvormen de doelgroep te bereiken;
- dat de STJMMH middels notities laat zien actief te kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van het jeugdbeleid vanuit het jeugd- en jongerenwerk en deelneemt aan bestuurlijk overleg met het gemeentebestuur hierover.

Hoewel vele jongeren worden bereikt door de STJMMH, moet op grond van informatie uit interviews en op grond van de in de gemeente Krimpen aan den IJssel woonachtige en studerende jongeren, worden geconcludeerd dat ook grote groepen jongeren (en hun ouders) zich niet aangesproken voelen.

4.3 Aanbevelingen

De Rekenkamer komt naar aanleiding van het onderzoek tot de volgende aanbevelingen.

De Rekenkamer beveelt de gemeenteraad aan het college van burgemeester en wethouders te verzoeken:

1. de geactualiseerde model-ASV van de VNG van september 2013 over te nemen;
2. voor de subsidiëring van de STJMMH de aansturingsstructuur van BCF (Beleidsgestuurde Contractfinanciering) te hanteren, zodat de doelen in concrete te leveren prestaties en activiteiten worden vertaald met te meten indicatoren, aangegeven wordt hoe (tussentijds) verantwoording moet worden afgelegd en hoe de monitoring zal plaatsvinden;
3. als onderdeel van deze aansturingsstructuur de gemeenteraad te betrekken, zodat de gemeenteraad kan (bij)sturen en controleren;
4. met de betreffende ketenpartners in overleg te gaan over de wens een platform op strategisch niveau tot stand te brengen, zodat de samenwerking wordt gestructureerd;
5. deze ketenpartners actief te betrekken bij de jaarlijkse evaluatie van het werk van de STJMMH;
6. over een half jaar te rapporteren aan de gemeenteraad hoe bovengenoemde aanbevelingen zijn opgevolgd.

Bijlage 1

Onderzoekskader

Norm	Object van onderzoek	Vraag	Indicator
Beleid	Kaders van de raad en college	<p>Welke beleidskaders gelden en wanneer zijn deze vastgesteld?</p> <p>Zijn de doelen SMART?</p> <p>Zijn de te bereiken maatschappelijke effecten benoemd?</p> <p>Welke invloed had de gemeenteraad bij de voorbereiding?</p> <p>Zijn de beleidskaders consistent? Is er bureaucratische last? Is sprake van delegatie/mandaat?</p> <p>Zijn de instelling(en) en ketenpartners en de doelgroep daarbij betrokken geweest?</p>	<p>Bestuursbesluiten</p> <p>Bestuurs- en management-concept</p> <p>Participatie</p>
Organisatie	Procedures	<p>Hoe is de uitvoering van het beleid door de gemeente opgezet?</p> <p>Hoe is de benodigde expertise georganiseerd?</p> <p>Zijn concrete (meetbare, afdwingbare) afspraken gemaakt met de instelling(en)?</p> <p>Welke bevoegdheids- en verantwoordelijkheidsverdeling is met de instelling(en) afgesproken? Hoe komen afspraken tot stand en hoe worden deze vastgelegd?</p> <p>Is de gemeentelijke informatie toegankelijk?</p> <p>Hoe is de kwaliteit van het administratieve proces? Hoe groot is de administratieve last?</p>	<p>Organisatiestructuur</p> <p>Werkproces</p> <p>Organisatiecultuur</p> <p>Werkproces</p> <p>Communicatie</p>
Uitvoering	Inzet van middelen	<p>Met welke middelen is uitvoering gegeven aan de gestelde doelen?</p> <p>Hoe is (tussentijds) verantwoording afgelegd aan de raad?</p> <p>Hoe is de voortgang van de uitvoering bewaakt? Hoe is omgegaan met tussentijdse wijzigingen?</p> <p>Wie zijn bij beantwoording van deze vraag betrokken?</p>	<p>Geld</p> <p>Besluiten</p> <p>Rapportages</p> <p>Overleg</p> <p>Monitoring</p> <p>Participatie</p>

Resultaten	Doelbereik	<p>Is geconstateerd dat de gestelde doelen zijn bereikt?</p> <p>Hoe is geconstateerd dat de gestelde doelen zijn bereikt en wat zijn daarvan de gevolgen?</p> <p>Wie zijn bij beantwoording van deze vraag betrokken?</p>	<p>Besluiten</p> <p>Metingen</p> <p>Rapportages</p> <p>Sancties</p> <p>Participatie</p>
Evaluatie	Toetsing aan kaders	<p>Heeft evaluatie plaatsgevonden om verbeteringen te identificeren?</p> <p>Hoe is de evaluatie uitgevoerd?</p> <p>Wie zijn hierbij betrokken?</p>	<p>Verbeteringen</p> <p>Methoden</p> <p>Participatie</p>

Bijlage 2

Geïnterviewde personen

Naam	Gemeente Krimpen aan den IJssel
De heer C.A. Oosterwijk	Wethouder
De heer T.J. Kruithof	Directeur Afdeling samenleving
De heer R. Haan	Beleidsmedewerker
De heer R. Knoop	Beleidsmedewerker
Naam	Stichting Jeugd- en Jongerenwerk Midden-Holland
De heer R. van der Vet	Directeur
Mevrouw E. Leenhouts	Manager
De heer D. Korver	Teamleider
Naam	Ketenpartner
Mevrouw E. van Pelt	Consulent Stichting ContourdeTwern
Mevrouw S. Koster	Conrector Krimpenerwaard College
Mevrouw J. Lentink	Procesregisseur KrimpenWijzer
Mevrouw C. Schouwstra	Wijkagent
De heer C. Paul	Coördinator SYnerKri